

Stipend for kompetanseløft

Sliter bedriften med rekruttering av fagfolk, eller har dere "hull" i stabens kompetanse? En god løsning kan være kompetanseheving. Innovasjonsprogram Salten frister med store utdanningsstipender.

Målgruppen er RDA-bedriftene i Salten. Bedriften kan få inntil 100.000 kroner pr. semester.

- En forutsetning er at bedriften har en forpliktende utdanningsplan der innhold, budsjett, framdriftsplan og bindingstid framgår. Utdannelsen må være på høgskole- eller universitetsnivå, og oppstart kan enten skje kommende høst eller i løpet av 2007, sier Heidi Øyvann, daglig leder i Innovasjonsprogram Salten.

Glomfjord-idé

Idéen til utdanningsstipendet kommer fra Meløy.

- Den ble kastet på bordet da vår lokale styringsgruppe, Innovasjon Meløy, hadde møte med Heidi Øyvann før jul. Vi diskuterte hvilke overordnede utfordringer industrien i Meløy har, og både Øyvind Tvedt fra REC SiTech og Arnstein Jensen i Hydro Production Partner ga uttrykk for at det kunne være vanskelig å rekruttere flinke fagfolk til Meløy. "Vi må vel utdanne dem sjøl!" var det en av dem som sa. Vi spant videre på idéen, og resultatet lot ikke vente på seg. Nå er utdanningsstipendet en realitet, sier Lina Vibe, prosjektleder RDA i Meløy Næringsutvikling.

Vann på mølla

Lina Vibe mener utdanningsstipendet er et godt eksempel på hvor viktig det er å skape arenaer der idérike mennesker kan møtes.

- Gode idéer finnes på pulten hos svært mange bedriftsledere. Å komme sammen og tenke høyt gir vann på mølla. Man får noen utfordrende spørsmål, og får finslippt

idéene sine, slik at de kan omsettes til praktisk handling. Jeg syns Meløy har gjort noe lurt ved å organisere RDA-arbeidet på denne måten, ved å ha en styringsgruppe som treffes jevnlig, sier Vibe.

I vid forstand

Både hun og Heidi Øyvann håper mange bedrifter vil benytte seg av tilbudet.

- Stipendet går til bedriften. Størrelsen på stipendet vil blant annet henge sammen med om arbeidstakeren skal være frikjøpt, eller studere ved siden av full jobb. Noen utdannelse vil kreve at den ansatte reiser bort og går på skole. Det vil gi større uttelling enn et deltidsstudium, sier Øyvann.

Lina Vibe råder alle bedriftseiere til å tenke kompetanse i vid forstand når de

skal vurdere bedriftens behov for faglig oppgradering.

- Markedsføring, salg og service er noe de fleste bedrifter trenger økt kompetanse på. Industridesign er et annet område, sier hun.

Unik sjanse

Lina Vibe karakteriserer utdanningsstipendet som en flott mulighet for så vel bedrifter som ansatte.

- Bedriftene får sjansen til et kompetanseløft i staben uten å være nødt til å bære hele kostnaden alene. For den ansatte vil vekselvirkningen mellom jobb og studier være en styrke på begge områder.

Når man lager utdanningsplan bør bedriften være lydhør overfor de ansattes ønsker, mener Vibe.

- På hvilke områder ønsker de å utvikle seg, og med tiden kanskje påta seg større ansvar? Den ansattes motivasjon er avgjørende for å få suksess i kompetansehevingen - det er tross alt han eller hun som skal bære byrden ved å studere i tillegg til jobb. Det er krevende, sier Vibe.

Over flere år

Søknadsfrist for utdanningsstipendet er 1. juni, dersom man skal starte utdanning høsten 2006. Høgskoler og universiteter har søknadsfrist 15. april.

Vil man starte utdannelsen i vår- eller høstsemesteret 2007, er søknadsfrist på utdanningsstipendet 1. oktober i år. Søknadsskjema finnes hos nærings-sjefer og øvrig førstelinjetjeneste.

- Vi gjør en avsetning av midler til utdanningsstipend slik at folk kan starte utdanningsløp som tar flere år, understreker Heidi Øyvann.

RDA-bedrifter kan få inntil 200.000 kroner pr. år dersom en av deres ansatte gjennomfører poeng-givende utdanning på høgskole- eller universitetsnivå.

TEKST OG FOTO: HANNE LØKÅS VEIGÅRD

Henter utdanning til småkommunene

Med moderne teknologi kan forelesningen komme ut til studenten, i stedet for at studenten kommer til forelesning. Studiesenter Salten tilrettelegger for desentralisert utdanning på alle nivåer.

Nordland befinner seg helt i bunnen av utdanningsstatistikken, sammen med Hedmark og Oppland.

- Det er sikkert mange forklaringer på at utdanningsnivået er lavest i nettopp disse fylkene, men en av grunnene er at høyere utdanning er lite tilgjengelig. Når høyskolen ligger langt unna, blir det vanskelig for etablerte voksne å benytte den, sier Heidi Meland, prosjektleder for Studiesenter Salten.

Bruker IKT

Tanken med Studiesenter Salten er å bringe utdannelsen hjem til folk.

Berit Laastad (t.v.) fra Bedriftskompetanse var foreleser da bedrifter i Gildeskål og Meløy gjennomførte høyskolekurs i prosjektledelse. På skolebenken ser vi Bjørn Ågnes, Sten Isaksen, Jon Erling Larsen (skjult) og Camilla H. Kristensen. Foto: Kjersti Meland

Hjelpemiddelet skal være dataoverførte forelesninger og annen kommunikasjon via internett.

- Dette er mer reell desentralisering. La oss ta som eksempel et studium ved Universitetet i Tromsø som vanligvis innebærer tolv samlinger på studiestedet. Om vi kan oppnå at læreren kommer ut til studentene på fire samlinger, og fire samlinger foregår virtuelt, vil studenten bare være nødt til å ha fire samlinger i Tromsø. Det er en helt annen slitasje på studenten, og helt andre utgifter til reise, opphold og vikar, sier hun.

Studiesenter Salten er foreløpig et toårig prosjekt, finansiert av Innovasjonsprogram Salten, Nordland fylkeskommunene og deltakerkommunene Steigen, Saltdal, Beiar og Gildeskål. I tillegg er Meløy med i studiesenterets nettverk.

Håpet er å få studiesenteret over i permanent drift etter prosjektperioden. - To år er kort tid i denne sammenheng, sier Meland.

Kompetansemegling

Prosjektledere er på plass i hver av de fire kommunene. De skal avdekke utdanningsbehovet i sin kommune, og prøve å skaffe tilbudet til veie. Det kan dreie seg om utdanning i så vel grunnskole og videregående skole som høyskole eller universitet.

- Vi kaller det kompetansemegling. Lærestedene er i utgangspunktet interessert i å legge til rette for desentraliserte studier, men det må være et visst antall studenter for at det skal være interessant. Ser vi samarbeidskommunene under ett, kan det være mange nok som etterspør samme utdannelsen. Da kommer studiesenteret i forhandlingsposisjon. Vi er opptatt av å skape slik etterspørselsmakt. I prinsippet kan vi kjøpe utdannelsen fra hvilket lærested som helst. Moderne teknologi opphever de geografiske hindrene, sier Meland.

Data for kvinner

Et av de første prosjektene som settes i gang av Studiesenter Salten, er et 20 timers kurs i grunnleggende dataferdigheter i Gildeskål. Kurset starter i disse dager, og retter seg mot kvinner. På kort tid ble de 24 plassene fylt. Før Studiesenter Salten ble en formell realitet, ble det også gjennomført et ti poengs høyskolekurs innen prosjektledelse, som var svært vellykket. I tillegg til å få studietilbud ut til folket, håper studiesenteret også å kunne være en base for nyetableringer og innovasjon.

- Når folk lærer, tar de nye beslutninger. Studietiden kan være en svært innovativ fase, sier Heidi Meland.

TEKST: HANNE LØKÅS VEIGÅRD

Rom for realfag

Skal realfagene bli populære, fordres spennende undervisning allerede i grunnskolen. Ett Newton-rom i hver Salten-kommune, med topp moderne utstyr, kan komme til å hjelpe skolene med det.

Newton skal styrke barn og unges interesse for fysikk, matematikk og naturvitenskap, og gi dem en god opplevelse av teknologi.

Stedsbasert

- Læring kan foregå hvor som helst, og Newton-rom behøver ikke være et rom i tradisjonell forstand. Stedsbasert læring med aktiv bruk av lokalmiljøet er svært aktuelt nå, og står sentralt i Newton Salten. Det er også viktig å synliggjøre for de unge hvilket næringsliv hjemkommunen har, og vise fram hvilken kompetanse som etterspørres. Det sier prosjektleder Per-Arild Konradsen. Han er utdannet sivilingeniør og er mannen bak den ideelle stiftelsen First Scandinavia. Stiftelsen har gjennom fem år etablert seg sterkt innen realfagssatsingen i Norge.

Livsnært

- Skolens utfordring er at de oversvømmes av prosjekter det går an å være med på, kombinert med lite økonomisk

handlefrihet. Vi legger opp til ett Newton-rom pr. kommune med topp utstyr og topp kompetanse, som skoleklassene kan bruke etter turnus. Undervisningen skal i størst mulig grad aktivisere elevene fysisk. Det skal være praktisk og livsnært, sier Konradsen.

Newton-prosjektet har fått RDA-midler for å planlegge ett Newton-rom i hver kommune i Salten. I Bodø er tre ulike Newton-rom under utvikling nå. Fauske og Saltdal samarbeider om Newton Indre Salten. Det planlegges ett Newton-rom i tilknytning til Nordland Nasjonalparksenter på Storjord med fokus på friluftsliv, fysisk aktivitet og utnyttelse av områdets naturressurser, og ett på Fauske, med fokus på energi, kraft og fysikk.

Eierskap

I løpet av mars konstitueres styringsgrupper for Newton Indre Salten og også Newton Gildeskål. Disse styringsgruppene skal legge en strategi for videre utvikling av Newton-rommene i de nevnte kommuner. - Skoleeier, det vil si kommunene, må selv ha eierskap til Newton, ellers dør det ut etter kort tid. Vi i First Scandinavia skal være et servicekontor og koordinere aktiviteten i Newton, sier Konradsen.

TEKST: HANNE LØKÅS VEIGÅRD

91 vil bli Salten-trainee

Det har kommet 91 søknader til Traineeprogram Salten. Det er færre enn forventet, men koordinator Kjersti Bye Pedersen er sikker på at de seks traineestillingene kommer til å bli fylt av dyktige, nyutdannede sivilingeniører og -økonomer.

Traineeprogrammet er initiert av Innovasjonsprogram Salten og koordineres av Team Bodø.

Code søkere

Tolv bedrifter i Salten skal dele på seks traineer, som starter traineeprosjektet 22. august. Hver trainee skal hospitere sju-åtte måneder i to eller tre bedrifter.

- Kandidatene får en spennende totalpakke, sier Bye Pedersen. På forhånd hadde Innovasjonsprogram Salten forventet minst 200 søkere. At det nå er bare 91 navn i søkerbunken, bekymrer ikke koordinatoren. - Det er ikke bare antallet som teller. Jeg vet at det er mange gode søkere, sier hun.

Få ingeniører

Hun tror noe av årsaken til lavt søker-tall er at programmet har stilt krav om mastergrad.

- Dermed har vi kanskje utelukket mange med bachelor. En annen faktor kan være at Salten ligger langt nord i landet, antyder hun, og legger til at markedsføringen har vært bred.

- Å få tak i ingeniører er den største utfordringen. De er veldig etterspurte og har mange gode tilbud å velge i, sier hun.

De tolv bedriftene som deltar i programmet er Bodø Energi, Elektro, iTet, iTicket, Meløy Notbøteri, Nordlandsbanken, Rapp Bomek, Rapp Hydema, REC SiTech, Salten Forvaltning, Salten Kraftsamband og Nexans.

TEKST: HANNE LØKÅS VEIGÅRD

Universitet fra neste høst

Universitetet i Bodø skal være klart til å ta imot studenter høsten 2007. Rektor Frode Mellemvik på Høgskolen i Bodø ser fram til mer forskning, styrket fagmiljø, større stab og langt flere studenter.

For å tilfredsstille kriteriene for et universitet, må Høgskolen i Bodø ha minst fire doktorgrader. To av dem er på plass, nemlig bedriftsøkonomi og sosiologi. I tillegg er det søkt om doktorgrad innen havbruk og praktisk kunnskap. Mellemvik synes ikke det er urealistisk at

Universitetet i Bodø skal være klart til å ta imot studenter til studiestart høsten 2007.

Høgskolerektoren sier at det kommende universitetet vil bygge på høgskolens tradisjoner som handelshøgskole, profesjonshøgskole og med fiskerfaglig og samfunnsvitenskapelig profil.

- Men i tillegg til å gi de nevnte utdanningsene, vil vi videreutvikle kunnskapsgrunnlaget for disse. Et universitet vil ha et mye sterkere fagmiljø, med grunnforskning i form av doktorgradsarbeider,

og vil utvikle ny kunnskap til glede for hele landet, sier han. Mellemvik ser for seg at universitetet i løpet av de første tre årene vil øke staben med 100-150 ansatte, sammenlignet med dagens nivå. Høgskolen har nå ca. 5.000 studenter. For Mellemvik er 10.000 studenter ikke urealistisk når universitetet har vært i drift noen år.

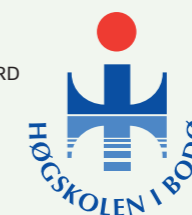
- Umeå er ingen stor by. Der har universitetet 28.500 studenter. Måten de har arbeidet på er imponerende, og framstår som et godt eksempel, sier han.

- Hvorfor er det så viktig at høyskolen blir universitet? - Et universitet vil tiltrekke seg større oppmerksomhet enn en høyskole. Forskningsaktiviteten øker, fagmiljøet styrkes, og dette vil gjøre det mer attraktivt å bo i Salten, mener Mellemvik. Han tror flere ungdommer fra Salten vil ta utdannelsen sin i Bodø når høyskolen blir universitet.

- Men vi kommer aldri dit hen at ingen ungdommer reiser bort for å gå på skole. Det er heller ikke noe mål. Det er bare

fint at ungdom reiser ut i verden for å lære. At Bodø blir attraktiv for studenter fra andre kanter av landet – og fra andre land – er også meget positivt for regionen, understreker han.

TEKST: HANNE LØKÅS VEIGÅRD

Kjersti Bye Pedersen i Team Bodø koordinerer Traineeprogram Salten. Hun misunner traineene den unike totalpakken de får, med hospitering i to eller tre Salten-bedrifter.

På kalender`n

Mars og april

Studiesenter Gildeskål arrangerer datakurs for kvinner.

3. april

Bodø Næringsforums næringskafé. Radisson SAS Hotel Bodø kl 11.30-13.00
Tema: «Nordlands plass i nordområdepolitikken» v/Høyres leder Erna Solberg
Mer info, se www.bnf.no

5. april

Presentasjonsseminar for de som har deltatt i etablereroplæring i regi av Meløy Næringsutvikling og Team Bodø.

15. april

Søknadsfrist for opptak til høyskole og universitet.

Våren 2006

Meløy Næringsutvikling arrangerer dagsseminar, hvor høyskoler og universitet får presentere sitt tilbud.

9. mai

Patentstyret inviterer til Fremtidsprat 2006 i Bodø.

Lær mer om: Hvordan beskytte investeringer, hvordan sikre konkurranseposisjon og beskytte seg mot kopiering, verktøy som kan gi konkurransefortrinn. Møtet er nyttig for deg som jobber med nye produkter, merkenavn, design og FoU. Påmelding: www.patentstyret.no/fremtidsprat

1. juni

Søknadsfrist for Innovasjonsprogram Saltens utdanningsstipend.

innsats

Nyhetsbrev fra Innovasjonsprogram Salten - nr. 1 - 2006

Utgiver: Innovasjonsprogram Salten

Redaktør: Daglig leder Heidi Øyvann

Adresse

Postboks 915/Prinsens gate 113 a
8001 Bodø
Telefon 755 48 600
Telefaks 755 48 601
www.salten.no/innovasjon

Grafisk produksjon: Bright ID AS

Trykk: Forretningstrykk AS

Forsideillustrasjon: Bright ID AS

Tenker FRAMover

13 saltenbedrifter har gått i gang med bedrifts- og lederutviklingsprogrammet FRAM. Første samling var på Fauske i begynnelsen av mars. - Nå er vi topp motivert for selvransakelse og forandring, sier deltaker Christen Selstad.

Selstad er daglig leder i Semek, som har åtte ansatte og holder til i Meløy. Bedriften har de senere år spesialisert seg på bearbeiding og støping av myke plastmaterialer.

Blir kikket i kortene

- Målet er å bli Norges beste på vårt felt. Semek har hatt en eventyrlig vekst siden 1999. Nå trenger vi faglig påfyll i ledelsen for å kunne utvikle organisasjonen i takt med ekspansjonen, sier han.

Han er moden for nytenkning.

- Her blir vi kikket i kortene med hensyn til lederstil og organisering. Det er jeg klar for. Vi trenger et løft på ledersiden, sier han.

Bygger nettverk

Også Kurt Johansen, daglig leder i RIBO Attføringscenter i Saltdal, ser fram til å få lagt bedriften under lupen – og ikke minst bli sett med andres øyne.

RIBO har 45 årsverk, og driver med habilitering, rehabilitering og attføring. Bedriften er en selveid og selvdrivende stiftelse.

- RIBO er en ensom ulv, verken privat eller offentlig. Vi ønsker å bli del av et nettverk. Som med annen produksjon gjelder det at vi skal komme ut med et godt "produkt". Vi er også nødt til å fokusere på økonomisk resultat, og håper FRAM kan hjelpe oss til økt lønnsomhet, sier Johansen.

Høyst ulike bedrifter, men med mange felles utfordringer: (f.v.) Kurt Johansen (RIBO Attføringscenter), Tor Erikstad (Haalogaland Reisebureau) og Christen Selstad (Semek).

Bedre lederskap

Haalogaland Reisebureau er med i FRAM for å videreutvikle bedriften. Reisebyrået har 40 ansatte fordelt på Bodø, Stokmarknes, Leknes, Harstad og Narvik, og selger både forretningsreiser og feriereiser.

- Vi ønsker flere bein å stå på, økt omsetning og bedre forutsetninger for å henge med i den teknologiske utviklingen. Sistnevnte er vår største utfordring. I tillegg håper vi som ledere på personlig utvikling, slik at vi kan tilføre bedriften enda bedre lederskap, sier daglig leder Tor Erikstad.

Utvikling

Programmet strekker seg over halvannet år, med todagers-samlinger hvert kvartal. Her får deltakerne kunnskap om hvordan man skaper endring og utvikling i egen bedrift.

FRAM-programmet koster vanligvis 35.000 kroner pr. bedrift. RDA-bedriftene fra Salten har fått tilbud om kurset for bare 5.000 kroner.

De øvrige bedriftene i dette FRAM-programmet er Nordland Nasjonalparksenter i Saltdal, Transportindustri på Fauske, Kobbelv Vertshus i Sørfold, HT Safe as og Byggmester Knut Høivaag i Hamarøy og bodøbedriftene Løvdal Industri, Labora, Destinasjon Bodø, YIT og Friskhuset.

TEKST OG FOTO: HANNE LØRÅS VEIGÅRD

Innovasjonsprogram Salten er opprettet i forbindelse med bortfall av regional differensiert arbeidsgiveravgift (RDA), og er et fireårig prosjekt. For bedriftene i Salten medfører bortfall av RDA rundt 70 millioner kroner i 2004, voksende til 300 millioner kroner i 2007. Regjeringen har innført flere ordninger som skal kompensere for merkostnadene. Bagatellmessig støtte og transportstøtte er to rettingstiltak baserte ordninger, mens bransjeprogrammene og regionprogrammene er søknadsbaserte ordninger. Innovasjonsprogram Salten forvalter de regionale RDA-midlene for Salten. Det overordnede målet med programmet er å bidra til positiv utvikling av næringsliv og samfunnsliv i Salten.